

دفترگل

حساب

نامه	نام	بستگار		بدکار		شیخ	کارخ		نامه
		بیال	بیال	بیال	بیال		روز	ماه	

متول ازمن

تلصیم

دفترگل

حساب

نامه	نام	بستگار		بدکار		شیخ	کارخ		نامه
		بیال	بیال	بیال	بیال		روز	ماه	

متول ازمن

تلصیم

دفترگل			حساب		
باقماده	بیال	بستگار	بدکار	بیال	شیخ
	)				کامیغ
					روز
					ماه
					سال
					جمله از زمان

ستول افسوس

تلصیف

دفترگل			حساب		
باقماده	بیال	بستگار	بدکار	بیال	شیخ
	)				کامیغ
					روز
					ماه
					سال
					جمله از زمان

ستول افسوس

تلصیف

دفترگل			حساب	
باقیمانده	( )	بستگار	بدنگار	شناخت
بیال		بیال	بیال	کارخانه
				مشمول ارضی
				مشخص

دفترگل			حساب	
باقیمانده	( )	بستگار	بدنگار	شناخت
بیال		بیال	بیال	کارخانه
				مشمول ارضی
				مشخص

ارزیابی فعالیت هنرجو در کارگاه حسابداری عملی

نمره ۰ ۰/۵ ۱ ۱/۵ ۲

الف - ارزیابی کار فردی

☐				
☐				
☐				

۱- نظم و انضباط، توانایی، سعی و تلاش در انجام کارها

۲- دقت، تمیزی، سرعت و ممارست در کار

۳- داشتن مسئولیت در بهتر انجام دادن تکالیف و امور محوله

ب - ارزیابی فرد در کار گروهی

☐				
☐				
☐				
☐				

۱- تقسیم صحیح فعالیت‌ها، رعایت توالی فعالیت با اعضای گروه کاری

۲- همکاری، همفکری و تعاون در انجام بهتر امور با اعضای گروه کاری

۳- رعایت زمان مقرر برای انجام تکالیف و هماهنگی با اعضای گروه کاری

۴- مشاوره با اعضای گروه کاری و ارائه صحیح، کامل و به موقع تکالیف

ج - ارزیابی عمومی کار

☐				
☐				
☐				

۱- رعایت اصول مربوط به صدور اسناد حسابداری، دفترنویسی و گزارش‌نویسی

۲- رعایت ضوابط در شماره و تاریخ‌گذاری اسناد، تکمیل ضمائم، امضای اسناد،

جمع زدن صحیح ستون‌ها و مانده‌گیری حساب‌ها

☐				
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

۳- کاهش در اشتباهات، قلم خوردگی و لاک‌گیری، توجه به جزئیات فعالیت‌ها،
نظم و تمیزی در صدور اسناد حسابداری، ثبت دفاتر و ارائه کامل و صحیح گزارش‌ها

ارزیابی فوق مربوط به تمرین شماره‌(های) ----- است و نمره هنرجو ----- می‌باشد.

محل امضای هنرآموز

تاریخ :

ارز و حسابداری داد و ستد های ارزی (مطالعه آزاد)

تمامی تعهدات به پول خارجی و قابل پرداخت از خارج، چه وجوه (به پول خارجی) نگاهداری شده در بانک های خارجی و چه اوراق بهادرار یا چک های به پول خارجی و قابل پرداخت در خارج، ارز خوانده می شود^۱.

بنابر تعریف فوق می توان گفت که فقط اسکناس های خارجی به معنای اخص ارز تلقی نمی شود. حسب تعریف استانداردهای حسابداری ایران، ارز عبارت است از هر واحد پولی به غیر از واحد پول گزارشگری^۲.

هم چنین، پول اعم از ارز یا اسکناس، هنگامی که دارنده آن بتواند با آزادی عمل، آن را به هر پول دیگری تعویض و مبادله نماید در آن زمان گفته می شود که پول یا ارز قابلیت تبدیل دارد. لذا تبدیل، معاوضه یا مبادله یک پول خارجی را به واحد پول گزارشگری (واحد پولی به کار رفته در ارایه صورت های مالی) را تسعیر می گویند. طبق تعریف ارایه شده در استانداردهای حسابداری ایران، تسعیر فرآیندی است که از طریق آن، اطلاعات مالی مبتنی بر ارز، بر حسب واحد پول گزارشگری بیان شود.

برای مبادله یا معاوضه پول لازم است نرخ تبدیل پول خارجی به پول کشور دیگر از نسبتی که واحد های پولی دو کشور را در یک زمان معین، به یک دیگر تبدیل می نماید استفاده کرد که به آن نرخ تسعیر ارز یا نرخ مبادله ارز یا نرخ برابری ارز گفته می شود. مطابق تعریف استانداردهای حسابداری ایران، نرخ تسعیر عبارت است از نرخ تبدیل دو واحد پولی به یک دیگر (شامل انواع نرخ های برابری رسمی، قراردادی و غیره) که در فرآیند تسعیر به کار گرفته می شود.

نرخ تسعیر ارز در ایران توسط مراجع پولی و بانکی (بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) تعیین و اعلام می گردد و مانند اکثر کشورها نرخ یک ارز خاص بر حسب مقدار معینی از ارز دیگر بیان می شود. به طور مثال در ایران نرخ برابری یک دلار امریکایی یا یک یورو اروپایی یا یک دلار کانادایی و ... در مقابل مقدار معینی از واحد پول ایران (ریال) اعلام می گردد. یعنی

$$\begin{array}{l} \text{یک دلار امریکا} \quad ۸۸۱ \text{ ریال} \\ \text{یک یورو اروپایی} \quad ۱۱۷۲ \text{ ریال} \end{array}$$

حال چنانچه خواسته شود میانگین نرخ برابری یک پول خارجی دیگر (یورو اروپا) محاسبه و تعیین شود کافی است براساس میانگین نرخ برابری ریال و دلار امریکا و هم چنین ریال و یورو اروپا (مثال فوق) به ترتیب زیر عمل گردد.

$$\frac{۱۱۷۲}{۸۸۱} = ۱.3303$$

یعنی هر یک یورو اروپا برابر 1.3303 دلار امریکا ارزش دارد که به عدد $3/3303$ نرخ برابری یورو در مقابل دلار امریکا گفته می شود.

به موجب استانداردهای حسابداری، یک داد و ستد ارزی به تاریخ وقوع و معمولاً با استفاده از نرخ تسعیر در تاریخ انجام معامله به ریال در مدارک مالی واحد تجاری ثبت می شود. هرگاه بین نرخ تسعیر ارز در تاریخ تسویه هرگونه اقلام پولی ناشی از یک معامله با نرخ تسعیر ارز در تاریخ انجام همان معامله اختلافی وجود داشته باشد تفاوت تسعیر ارز به وجود می آید که این تفاوت سود یا زیان حاصل از تسعیر ارز تلقی می شود. در این صورت سود و زیان حاصل از تفاوت تسعیر ارز چنانچه مربوط به وام ارزی یا داد و ستد های ارزی که در تاریخ ترازنامه تسویه حساب نشده است وجود داشته باشد، سود و زیان مزبور به محض شناسایی به حساب سود و زیان همان دوره (درآمد یا هزینه تسعیر ارز) منظور می شود. ولی چنانچه این تفاوت مربوط به خالص سرمایه گذاری واحد تجاری اصلی در یک واحد تجاری خارجی باشد مبلغ مزبور به حساب حقوق صاحبان سرمایه منظور می گردد.

۱- ارز و عملیات بازار پولی، نشریه شماره ۴۳ مؤسسه حسابرسی سازمان صنایع و سازمان برنامه - سال ۱۳۶۲. صفحه ۱-۲

۲- استانداردهای حسابداری، نشریه شماره ۱۶ سازمان حسابرسی، استاندارد حسابداری شماره ۱۶ (تسعیر ارز) - سال ۱۳۸۱. صفحه ۲۹۶

نکاتی درباره معاملات ارزی براساس استانداردهای حسابداری ایران

- ۱- کلیه معاملاتی که طی یک هفته یا یک ماه انجام می‌شود براساس نرخ میانگین هفتگی یا ماهانه تعییر می‌شود. درصورتی که نوسانات نرخ ارز قابل توجه باشد، استفاده از نرخ میانگین برای تعییر ارزی انجام شده طی دوره قابل اتكا نخواهد بود.
- ۲- در تاریخ ترازنامه، اقلام پولی ارزی باید با استفاده از نرخ تعییر در تاریخ ترازنامه تعییر شود.
- ۳- در شرایط چند نرخی بودن ارز، ثبت اولیه و تعییر اقلام ارزی در تاریخ ترازنامه براساس نرخ ارز تعیین شده، طبق مقررات ارزی مربوط انجام می‌شود.
- ۴- تفاوت‌های ناشی از تسویه یا تعییر اقلام پولی ارزی واحد تجاری، به نرخ‌های متفاوت با نرخ‌هایی که در ثبت اولیه این اقلام یا درتعییر این اقلام در صورت‌های مالی دوره قبل به کار رفته است باید به عنوان درآمد یا هزینه دوره وقوع شناسایی شود.

مؤلف

هدف‌های رفتاری (مسئله ۲—۴): انتظار می‌رود با حل این مسئله، هنرجو توانایی انجام ثبت عملیات مربوط به حسابداری امانی را با توجه به صورت حساب ارزی به شرح زیر به دست آورد:

- ۱— صورت حساب حق العمل کار را با توجه به مستندات و مدارک بحسب ارز مورد معامله کنترل نماید.
- ۲— عملیات مربوط به ارسال کالای امانی برای حق العمل کار را بحسب ریال در حساب‌ها ثبت کند.
- ۳— هرگونه رویداد مالی در ارتباط با فعالیت‌ها و عملیات حق العمل از طریق تسعیر ارز به ریال را در دفاتر ثبت کند.
- ۴— ثبت عملیات مربوط به بستن حساب‌های مرتبط با کالای امانی را انجام دهد.
- ۵— سود و زیان کالای امانی فروش رفته را براساس تسعیر ارز به ریال محاسبه کند.
- ۶— مانده موجودی کالای امانی نزد حق العمل کار را در ترازنامه به ریال نمایش دهد.

مسئله ۲—۴ (مطالعه آزاد)

در ادامه مسئله ۱—۴ مؤسسه تجارتی پاینده، با توجه به وجود کلیه مفروضات آن، چنانچه حق العمل کار، صورت حساب خود را به ترتیب زیر ارائه نماید. (واحد پول امارات درهم می‌باشد).

فروش ۳۵۰۰ عدل پنبه
کسر می‌شود :

الف — هزینه‌ی ترخیص و عوارض و سود گمرکی	۱۴۹۰ درهم
ب — هزینه‌ی بارگیری و حمل در شارجه	۹۷۵ درهم
ج — هزینه‌ی انبارداری	۲۹۵ درهم
د — هزینه‌ی جابجایی و بیمه آتش‌سوزی	۲۶۰ درهم
ه — هزینه‌ی توزیع و فروش	۳۵۰ درهم
و — حق العمل کاری ۵٪ فروش	۱۴۶۵ درهم
ز — حق التضمین ۱٪ فروش	۲۹۵ درهم
جمع هزینه‌ها	۵۱۳۰ درهم
وجه حواله شده	۲۳۲۵۵ درهم

مانده بدھی
۲۸۳۸۵ درهم
۹۱۵ درهم

چنانچه ارزش هر درهم امارات ۲۱۵ ریال فرض شود و مؤسسه تجارتی پاینده بابت حواله ارسالی از امارات مبلغ ۴۹۹۸۲۵۰ ریال از بانک دریافت کرده باشد.

مطلوب است:

- ۱— ثبت عملیات مربوط به محموله امانی مزبور در دفاتر روزنامه و کل مؤسسه تجارتی پاینده و حق العمل کار (براساس واحد پول هر کشور)
- ۲— ثبت عملیات مربوط به بستن حساب‌های مربوط به کالای امانی و محاسبه سود و زیان کالای امانی فروش رفته در دفاتر مؤسسه تجارتی پاینده.
- ۳— نحوه نمایش موجودی کالای امانی نزد حق العمل کار در تاریخ ترازنامه آمر.

۱— در پایان فصل هفتم کتاب اصول حسابداری ۲ حل خواهد شد.

سندر حسابداری

شماره ۵ سال

تاریخ : / / ۱۳

二三

مدیر عامل

مسئول امور مالی

تَنْظِيمِ كُنْدَه

سندر حسابداری

شماره ۵

تاریخ : / / ۱۳

نیویورک

مدیر عامل

مسئول امور مالی

تَنْظِيمِ كِتَابَه

دفتر روز نامه

دفتر روز نامه

دفتر روز نامه

دفتر روز نامه

دفترگل			حساب	
باقیمانده	( )	بستگار	بدنگار	شناخت
بیال		بیال	بیال	کارخانه ردیف نامه
				ستول افسوس
				تلصیح

دفترگل			حساب	
باقیمانده	( )	بستگار	بدنگار	شناخت
بیال		بیال	بیال	کارخانه ردیف نامه
				ستول افسوس
				تلصیح

دفترگل			حساب		
باقیمانده	( )	بستگار	بدنگار	شیخ	کالیج
بیال		بیال	بیال		روز
					متوال اضافه
					محل صرف

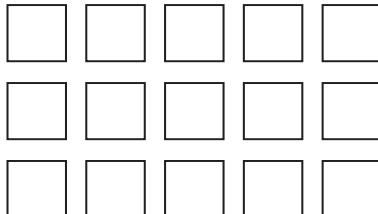
دفترگل			حساب		
باقیمانده	( )	بستگار	بدنگار	شیخ	کالیج
بیال		بیال	بیال		روز
					متوال اضافه
					محل صرف

دفتر گل		حساب	
نامه	بیان	دستگار	دستگار
با خواهد	)	بیان	بیان
بیان		بیان	بیان
شیخ			تاریخ
			روز
			سال
			عمر
			محل اقامت
			تقلیل صور

ارزیابی فعالیت هنرجو در کارگاه حسابداری عملی

نمره ۰ /۵ ۱ ۱/۵ ۲

الف - ارزیابی کار فردی

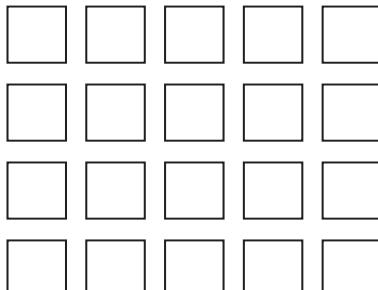

۱- نظم و انضباط، توانایی، سعی و تلاش در انجام کارها

۲- دقت، تمیزی، سرعت و ممارست در کار

۳- داشتن مسئولیت در بهتر انجام دادن تکالیف و امور محوله

ب - ارزیابی فرد در کار گروهی

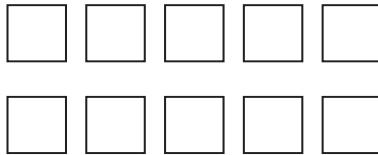
۱- تقسیم صحیح فعالیت‌ها، رعایت توالی فعالیت با اعضای گروه کاری

۲- همکاری، همفکری و تعاون در انجام بهتر امور با اعضای گروه کاری

۳- رعایت زمان مقرر برای انجام تکالیف و هماهنگی با اعضای گروه کاری

۴- مشاوره با اعضای گروه کاری و ارائه صحیح، کامل و به موقع تکالیف

ج - ارزیابی عمومی کار

۱- رعایت اصول مربوط به صدور اسناد حسابداری، دفترنویسی و گزارش‌نویسی

۲- رعایت ضوابط در شماره و تاریخ‌گذاری اسناد، تکمیل ضمائم، امضای اسناد،

جمع زدن صحیح ستون‌ها و مانده‌گیری حساب‌ها

۳- کاهش در اشتباهات، قلم خوردگی و لاک‌گیری، توجه به جزئیات فعالیت‌ها،

نظم و تمیزی در صدور اسناد حسابداری، ثبت دفاتر و ارائه کامل و صحیح گزارش‌ها

ارزیابی فوق مربوط به تمرین شماره(های) ----- است و نمره هنرجو ----- می‌باشد.

محل امضای هنرآموز

تاریخ :

- هدف‌های رفتاری (مسئله ۳—۴):** انتظار می‌رود با حل این مسئله، هنرجو توانایی انجام حسابداری دوایر را به منظور تهیه گزارش سود و زیان براساس مبانی تسهیم هزینه به شرح زیر به دست آورد:
- ۱—هزینه‌های مستقیم و هزینه‌های عمومی دوایر را تسهیم و محاسبه کند.
  - ۲—محاسبات مربوط به تسهیم هزینه‌های عمومی را انجام دهد.
  - ۳—سود و زیان هریک از غرفه‌ها را به تفکیک سود و زیان فروشگاه محاسبه کند.
  - ۴—گزارش خلاصه سود و زیان فروشگاه‌هایی را که دارای دوایر متعدد است ارائه دهد.
  - ۵—ثبت دفاتر حسابداری مؤسسات دارای دوایر متعدد را انجام دهد.

فروشگاه احسان دارای دو غرفه‌ی فروش است. غرفه‌ی اول لوازم صوتی و غرفه‌ی دوم لوازم خانگی را عرضه و به فروش می‌رساند. تراز آزمایشی اصلاح شده فروشگاه احسان به تاریخ ۱۲/۲۹/۱۳۰۰ به شرح زیر است:

فروشگاه احسان
تراز آزمایشی اصلاح شده
به تاریخ ۱۲/۲۹/۱۳۰۰
ارقام: هزار ریال

شماره حساب	نام حساب	بدهکار	بستانکار
۱۰۱	صندوق	۶۵۳۰۰	.
۱۰۲	بانک	۲۱۸۰۰	.
۱۰۳	حساب‌های دریافتی	۵۳۶۰۰	.
۱۰۴	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول	۸۵۰۰	.
۱۰۵	اسناد دریافتی	۱۲۰۰۰	.
۱۰۶	پیش‌پرداخت بیمه	۸۵۰۰	.
۱۱۱	مزومات فروشگاه	۱۱۸۰۰	.
۱۱۵	موجودی لوازم صوتی	۱۲۰۵۰۰	.
۱۱۶	موجودی لوازم خانگی	۳۰۱۲۰۰	.
۱۳۱	ازانه فروشگاه	۹۴۵۰۰	.
۱۳۲	استهلاک ابناشته اثاثه فروشگاه	۱۴۵۰۰	.
۲۰۱	حساب‌های پرداختی	۲۶۸۱۰۰	.
۲۰۲	اسناد پرداختی	۵۹۶۰۰	.
۳۰۱	سرمایه	۴۵۲۰۰۰	.
۳۰۳	خلاصه سود و زیان	۴۲۱۷۰۰	۵۱۸۰۰۰
۴۰۱	فروش لوازم صوتی	۲۸۹۸۰۰	.
۴۰۲	فروش لوازم خانگی	۸۳۵۸۰۰	.
۴۰۳	برگشت از فروش و تخفیفات لوازم صوتی	۹۵۰۰	.
۴۰۴	برگشت از فروش و تخفیفات لوازم خانگی	۱۸۰۰۰	.
۴۱۱	خرید لوازم صوتی	۱۲۵۰۰۰	.
۴۱۲	خرید لوازم خانگی	۲۳۵۷۰۰	.
۴۱۷	هزینه‌ی حمل لوازم صوتی	۱۷۸۰۰	.
۴۱۸	هزینه‌ی حمل لوازم خانگی	۲۸۵۰۰	.
۵۰۱	هزینه‌ی حقوق کارکنان اداری	۱۸۶۰۰	.
۵۰۲	هزینه‌ی سوخت و روشنایی	۵۰۰۰	.
۵۰۳	هزینه‌ی اجاره‌ی محل	۲۵۰۰۰	.
۵۰۴	هزینه‌ی بیمه	۶۴۰۰	.
۵۵۱	هزینه‌ی حقوق فروشنده‌گان	۱۴۲۰۰۰	.
۵۵۲	هزینه‌ی آگهی و تبلیغات	۱۰۰۰۰	.
۵۵۳	هزینه‌ی مزومات فروشگاه	۴۰۰۰	.
۵۵۴	هزینه‌ی استهلاک اثاثه فروشگاه	۸۵۰۰	.
۵۵۵	هزینه‌ی حمل و توزیع کالا	۱۸۷۰۰۰	.
۵۵۶	هزینه‌ی مطالبات سوخت شده	۳۴۴۰۰	.
جمع - ریال			۲۳۵۰۰۰

اطلاعات اضافی زیر در دست است:

- ۱- از مبلغ ۵۱۸۰۰ ریال موجودی لوازم صوتی و لوازم خانگی که در تراز آزمایشی اصلاح شده فوق ارائه گردیده است مبلغ ۲۱۰۰ ریال آن مربوط به لوازم صوتی و مبلغ ۳۰۸۰۰ ریال دیگر آن مربوط به لوازم خانگی می باشد.
- ۲- مبانی تسهیم و تحصیص هزینه ها و سایر اطلاعات مورد نیاز به شرح زیر می باشد:
  - الف - هزینه حقوق کارکنان (مبنای ۳۵ درصد برای غرفه لوازم صوتی و ۶۵ درصد برای غرفه لوازم خانگی طبق لیست تنظیمی حقوق کارکنان)
  - ب - هزینه ملزومات فروشگاه براساس برگ درخواست ملزومات توسط هر غرفه. غرفه ای اول ۱۰۰۰ ریال و غرفه ای دوم ۳۰۰۰ ریال.
  - ج - هزینه سوخت و روشنایی و اجاره محل (مبنای سطح مترمربع اشغال شده توسط هر غرفه) غرفه ای اول ۳۰ درصد و غرفه ای دوم ۷۰ درصد سطح را اشغال کرده است.
  - د - هزینه استهلاک اثاثه فروشگاه (مبنای اثاثه مورد استفاده در هر غرفه). وسائل موجود در غرفه ای اول ۳۵۸۰ ریال و غرفه ای دوم ۵۸۷۰ ریال می باشد.
  - ه - هزینه بیمه (مبنای به نسبت میانگین ارزش موجودی کالا اول و پایان دوره هر یک از لوازم صوتی و لوازم خانگی).
  - و - هزینه حقوق فروشنده (مبنای لیست حقوق)، حقوق فروشنده غرفه ای اول ۵۲۵۰ ریال و حقوق فروشنده غرفه ای دوم ۸۹۵۰ ریال.
  - ز - هزینه آگهی و تبلیغات (مبنای مخارج انجام شده توسط هر غرفه)، غرفه ای اول ۳۰۰۰ ریال غرفه ای دوم ۷۰۰۰ ریال.
  - ح - هزینه حمل و توزیع کالا (مبنای به نسبت ارزش کالای فروخته شده طی دوره.)
  - ط - هزینه مطالبات سوخت شده. (مبنای به نسبت فروش خالص هر غرفه).
مطلوب است:
    - ۱- تهیه گزارش سود و زیان هر یک از غرفه ها به تفکیک و سود و زیان فروشگاه احسان به طور یکجا.
    - ۲- چنانچه بخواهیم مبانی تسهیم هزینه را تغییر دهیم، پیشنهاد شما برای مبانی جدید چیست؟ و چرا؟